

Nadmierne moce połowowe są siłą napędową przełowienia

STRESZCZENIE:

Wzywamy parlamentarzystów europejskich do:

- wyznaczenia terminu, w jakim państwa członkowskie UE byłyby zobowiązane do osiągnięcia równowagi między swoimi mocami połowowymi a uprawnieniami połowowymi, gdyż tylko taka równowaga może skutecznie przyczynić się do odnowy stad do 2015 roku.
- wzmocnienia mechanizmów sterujących zarządzaniem mocami połowowymi.
- zapewnienia, aby alokacja subsydiów dla floty w ramach nowego Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego uwarunkowana była postępem danego państwa członkowskiego w osiągnięciu równowagi między mocami i uprawnieniami połowowymi.

Dlaczego nadmierne moce są problemem?

Jak szacuje to Komisja Europejska, wielkość i zdolność połowowa floty UE przekracza dwa do trzech razy zrównoważony poziom.¹ Nadmierne moce połowowe są siłą napędową przełowienia i sprawiają, że flota jest nieopłacalna. Zbyt wiele, zbyt potężnych i niszczycielskich łodzi łowi zbyt mało liczne stada ryb.

Utrzymywanie floty, która jest zbyt duża i zbyt potężna w relacji do dostępnych zasobów jest nieekonomiczne i często powoduje przełowienie. Komisja w swojej Zielonej Księdze zidentyfikowała, że nadmierne moce połowowe są zasadniczym problemem wspólnej polityki rybołówstwa. Nadmierna moc połowowa floty prowadzi do:

- **intensywnej konkurencji o ograniczone zasoby**, co z kolei powoduje niską rentowność rybołówstwa i może motywować rybaków do podejmowania wysokiego ryzyka i/lub angażowania się w nielegalne połowy.
- **wzmocnionego nacisku politycznego w celu wymuszenia kwot powyżej poziomów zalecanych przez naukowców i do uporczywego utrzymywania subsydiów.**
- nadmiernego oddziaływania na morskie ekosystemy i na zasoby ryb.

¹ Komisja Europejska (2008) Refleksje na temat dalszej reformy wspólnej polityki rybołówstwa.

Jak podaje Komisja Europejska, w 2009 roku sektor rybołówstwa przyniósł straty wynoszące blisko 5%.² Wskazuje to na zbyt wielką konkurencję rybaków walczących o ograniczone zasoby. Subsydia trafiające do tego sektora rekompensują część generowanych strat i tworzą iluzję, że rybołówstwo ciągle jest opłacalnym biznesem.

W jaki sposób mierzy się zdolność połowową?

Zdolność połowowa zasadniczo opisuje zdolność jednostki połowowej lub floty do łowienia ryb. Głównymi czynnikami charakteryzującymi moc połowową są: wielkość; rodzaj sprzętu i charakterystyka operacyjna jednostek, w tym silnika; ogólna pojemność ładowni i chłodni; cechy narzędzi połowowych; dostępne technologie wyszukiwania ryb (np. Sonar); odległość do łowisk, oraz doświadczenie kapitana i załogi. W praktyce, wyporność brutto i moc silnika stosowane są często jako ogólne wskaźniki mocy połowowej. Niestety, jest to nadmiernie uproszczona, i w związku z tym, niewystarczająca miara mocy połowowej, której stosowanie powodowało przyjmowanie niewłaściwych środków zarządzania. W rzeczywistości, rodzaj narzędzi połowowych, wyposażenia i inne cechy operacyjne są znaczącymi czynnikami determinującymi zdolność jednostki do połowu ryb.

Gdzie i w jaki sposób należy obniżyć zdolność połowową floty?

Zdecydowana większość ryb w Europie to gatunki poławiane w niezrównoważony sposób.³ Nadmierne moce połowowe są jednym z głównych powodów przełowienia większości lub wręcz wszystkich stad ryb.

Aby skutecznie obniżyć nadmierne moce połowowe należy:

- i) oceniać moce połowowych w odniesieniu do dostępnych zasobów.
- ii) skierować działania na te segmenty floty, które najbardziej przyczyniają się do uszczerplenia stad i niszczenia środowiska morskiego, oraz w najmniejszym stopniu dają korzyści społecznej, ekonomicznej i kulturowej tkance utrzymującej nadmorskie społeczności, oraz
- iii) opracować szczegółową strategię obniżania mocy połowowych, wyznaczając w niej wyraźne cele i terminy, optymalnie – w ramach wieloletnich planów.

² Wspólne Centrum Badawcze Komisji stwierdza, że po odjęciu bezpośrednich subwencji, flota UE wygenerowała stratę - 4.6% łącznego przychodu. http://ec.europa.eu/fisheries/news_and_events/events/080911/anderson_en.pdf

³ Z oszacowanych stad przelowionych jest 63% w Atlantyku, 82% w Morzu Śródziemnym, oraz 4 na 6 stad w Bałtyku. Patrz: Komunikat Komisji na temat konsultacji dotyczących praw połowowych (COM(2011)298)

Jak można ograniczyć utratę miejsc pracy?

Nikt nie zyskuje na obecnym stanie zarządzania rybołówstwem: zatrudnienie w sektorze rybołówstwa w Unii spadło o 31% od 2002 roku, zaś rentowność sektora stale spada.⁴ Obniżenie mocy połowowej floty do zrównoważonych poziomów może zlikwidować kolejne miejsca pracy, ale istnieje perspektywa wzrostu przychodów i lepszych płac oraz nowych inwestycji w miarę odbudowy stad.

Ponadto, poprzez skierowanie działań na te segmenty floty, które najbardziej przyczyniają się do uszczuplenia stad i niszczenia środowiska morskiego, a najmniej do tworzenia miejsc pracy, możliwe będzie osiągnięcie znaczących redukcji przy minimalizacji utraty miejsc pracy.

Co zaproponowała Komisja?

Propozycja ze strony Komisji zawiera trzy rodzaje zapisów:

- i) zobowiązanie państw członkowskich do dostosowania mocy połowowej ich floty, w celu osiągnięcia skutecznej równowagi między mocą a uprawnieniami połowowymi. (art. 34);
- ii) krajowe limity mocy połowowej - tak zwany górny limit mocy połowowej (art. 35 i załącznik II). Państwa członkowskie mogą jednak zdecydować się na wyłączenie jednostek będących częścią systemu zbywalnych koncesji połowowych (TFC) (art. 35.2); oraz
- iii) obowiązkowe włączenie do systemu TFC wszystkich jednostek powyżej 12m i wszystkich jednostek stosujących aktywne narzędzia połowowe, niezależnie od ich wielkości (art. 27) co, poprzez handel koncesjami połowowymi (art. 31), ma doprowadzić do redukcji ilości jednostek, do chwili odzyskania rentowności.

Nasze rekomendacje w odpowiedzi na propozycję Komisji:

Zapisy dotyczące zarządzania flotą powinny zostać zintegrowane w tekście rozporządzenia i w planach wieloletnich. Dlatego właśnie, wzywamy europarlamentarzystów do wprowadzenia zmian w propozycji Komisji, aby:

- określony został taki mechanizm pomiaru mocy połowowych, który będzie mógł zapewnić dokładne

⁴ Dokument roboczy Komisji Europejskiej (2011): Ocena oddziaływania towarzysząca propozycji Komisji w sprawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady na temat wspólnej polityki rybołówstwa (SEC(2011)891)

szacowanie tych mocy i będzie stanowił podstawę do działań w ramach zarządzania mocami połowowymi.

- wyznaczono państwom członkowskim termin (w art. 34) w jakim byłyby zobowiązane do osiągnięcia równowagi między ich mocami połowowymi a prawami połowowymi. Równowaga taka mogłaby skutecznie przyczynić się do odnowy stad do 2015 roku.
- plany wieloletnie (art. 11) zawierały ocenę rodzajów, ilości, mocy połowowych oraz obszarowych i czasowych ograniczeń połowowych jednostek objętych planem, a także szczegółową strategię redukcji mocy połowowych, zawierającą wyraźne cele i terminy, aby móc sterować redukcjami mocy połowowych wynikającymi z art.34.
- przydział dostępu do zasobów ryb był postrzegany jako przywilej, któremu towarzyszą wyraźne zobowiązania.
- zapewnić odrzucenie obecnej propozycji w sprawie zbywalnych koncesji połowowych (tzw. TFC) jako obowiązkowej, jedynej opcji.
- wprowadzić kryteria rankingowe przydziału dostępu do zasobów ryb, które faworyzować będą tych, których działalność ma najmniejsze oddziaływanie na środowisko morskie, którzy mogą wykazać się historią ścisłego przestrzegania przepisów prawa i których działalność ma pozytywny wpływ na lokalną przybrzeżną społeczność.
- objąć wszystkie jednostki górnym limitem mocy połowowych, tak jak przewiduje to Załącznik II do proponowanego rozporządzenia, bez żadnych wyjątków.
- zapewnić, aby przydział subsydiów dla floty w ramach nowego Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego uwarunkowany był postępowaniem danego państwa członkowskiego w osiąganiu równowagi między mocami i prawami połowowymi.

Kontakty:

Tatiana Nemcová
Amelie Malafosse
Cathrine Schirmer
Saskia Richartz
Rita Santos

BirdLife Europe
Oceana
OCEAN2012 Coalition
Greenpeace
WWF EPO

+ 32 (0)2 238 50 93
+32 (0)476 28 55 54
+32 (0)483 66 69 67
+32 (0)2 274 19 02
+32 (0) 761 04 22

tatiana.nemcova@birdlife.org
amalafosse@oceana.org
cschirmer@pewtrusts.org
Saskia.Richartz@greenpeace.org
rsantos@wwf.eu

